

III. KAJ JE POTREBNO ZA DOBRO SPOVED

Zahteve ali pogoji za dobro spoved so: izpraševanje vesti, obžalovanje grehov (kesanje), sklep o poboljšanju (odločitev za novo življenje), izpoved grehov katoliškemu duhovniku, zadoščevanje (povračilo).

1. Spraševanje vesti

Spoznal sem mnogo ljudi, ki se že dolgo niso spovedali in so govorili: „Nimam grehov, torej ne potrebujem spovedi.“ Nekoč je prišel k meni mož, ki se ni spovedal že več kot deset let, in mi je rekel: „Nimam nobenega greha.“ Rokoval sem se z njim in mu dejal: „Tvoj primer bom sporočil v Rim, da začnejo zate proces razglasitve za svetnika, kajti uspelo ti je, da nisi naredil nobenega greha zadnjih deset let; tega niso zmogli mnogi že razglašeni svetniki.“ Možak je bil rahlo užaljen. Dal sem mu list – na njem so bili naštetih grehi (ki jih boste vi prebrali v naslednjem poglavju) – ter mu naročil, naj gre v kapelo in jih bere in moli. Že čez nekaj ur se je vrnil v solzah in opravil dobro izpoved svojih grehov. **„Če rečemo, da smo brez greha, sami sebe varamo in resnice ni v nas. Če pa svoje grehe priznavamo, nam jih bo odpustil in nas očistil vse krivičnosti, saj je zvest in pravičen“** (1 Jn 1,8–9).

Grehi niso samo cela vrsta padcev, so tudi soudeležnost v zlu, kot so: nevera, brezbržnost, sebičnost, nasilje, zaničevanje slabotnih in ubogih, razizem, izkoriščanje, nepravičnost, hinavstvo, gospodovalnost, erotika, nemoralnost, sovraštvo, žalitev (krivica) in podobno. Vsak greh, tudi osebni, ima občestveno razsežnost, kajti rani Kristusovo telo, katerega udje smo. Temeljito izpraševanje vesti ne pripelje samo do spoznanja greha, ampak tudi do njegove obsodbe, to pa vodi v spreobrnjenje. Skrbno branje poglavja „Izpraševanje vesti“ nas vodi k temu, da se vidimo takšne, kakršne nas vidi Bog.

2. Obžalovanje grehov (kesanje)

„Tudi zdaj, govori Gospod, se obrnite k meni z vsem svojim srcem, s postom, z jokom in žalovanjem; pretrgajte svoja srca, ne svojih oblačil. Vrnite se h Gospodu, svojemu Bogu, kajti milostljiv je in usmiljen, počasen v jezi in bogat v dobroti in se kesa hudega“ (Jl 2,12–13). Zavedati se grehov ima za posledico obžalovanje grehov. Ko se zavemo, da so naši grehi žalili Božje srce, bomo tudi mi žalovali nad njimi. Spomnimo se Božje besede, ko je bilo človeštvo pogreznjeno v greh. *„Gospod pa je videl, da na zemlji narašča človekova hudobija in da je vse mišljenje in hotenje njegovega srca ves dan le hudobno. Gospodu je bilo žal, da je naredil človeka na zemlji, IN BIL JE ŽALOSTEN V SVOJEM SRCU“* (1 Mz 6,5–6). Spomnimo se besede vstalega Gospoda Savlu, ko je ta potoval v Damask: *„Savel, Savel, zakaj me preganjaš?“* (prim. Apd 9,4). Kesanje ni samo pre-

takanje solz, je drža človekovega duha, da se odvrne od greha in od priložnosti za greh. Notranje kesanje je temeljita sprememba celotne življenjske naravnosti, je vrnitev, je spreobrnitev k Bogu z vsem srcem in pomeni konec grešnega življenja.

Kdor spozna strahoto greha, ga bo naravno zaso-
vražil ter se ogibal grešnih priložnosti in okoliščin. V kesanju se srce obrne – odvrne se od nečesa in se obrne k nekemu –, in to lahko imenujemo spreobrnjenje ali življenjska sprememba. V kesanju se človek odlepi od grešnega življenja in prehaja v krepostno življenje; iz teme v luč, iz oblasti satana v moč Božje milosti, iz pogubljenja v odrešenje, iz laži v pristnost in resnico, iz smrti v življenje, od satana k Bogu.

Ko so Judje poslušali Petrov govor na binkošti, jih je do srca pretreslo (prim. Apd 2,37). V skesani duši Božja beseda, ki je dvorezen meč, odreže vse stvari, ki niso od Gospoda. „**Obrežite se za Gospoda**“ (prim. Jer 4,4). „**Vrni se, odpadnica Izrael, govori Gospod. Ne bom vas več mrko gledal, kajti dobrohoten sem, govori Gospod. Ne bom se jezil na veke. Samo priznaj svojo krivdo, da si se upirala Gospodu, svojemu Bogu, in rajši tekala k tujcem pod vsako zeleno drevo, mojega glasu pa nisi poslušala, govori Gospod. ... Vrnite se, odpadli sinovi, govori Gospod. Kajti jaz sem vaš gospodar. Spreobrnite se, odpadli sinovi, ozdraviti hočem vaš odpad!**“ (prim. Jer 3,12–14; 22). Vsako rezanje je boleče, tudi obrezovanje grešne notranjosti je boleče! Kdor ne pozna vrednosti trpljenja, noče biti obrezan ali ranjen ali trpeti bolečine. Obrezanje grešne notranjosti vodi človeka do izkustva novega

življenja v veselju in miru. Ker mnogi ne poznajo vrednosti notranjega obžalovanja in skesanega srca, se ne pripravijo na resnično spreobrnjenje.

Kaj je popolno in kaj nepopolno kesanje

V vsakem kesanju morata biti prisotna pristno obžalovanje storjenih grehov in trden sklep v prihodnje ne več grešiti. Sveti Duh je tisti, ki nagiba človekovo srce k skesanosti (prim. Jn 16,8). Popolno kesanje izhaja iz ljubezni do Boga, ko grešnik obžaluje, da je užalil Boga in tako izgubil Božjo ljubezen. Takšno kesanje odpusti male grehe; zadobi tudi odpuščanje smrtnih grehov, če vsebuje trden sklep, da bo opravljena zakramentalna spoved, brž ko bo mogoče. Sveti Duh daje pobudo tudi za nepopolno kesanje; toda tu je grešniku žal zaradi grdobije greha, zaradi strahu pred večnim pogubljenjem in drugimi kaznimi, ki grozijo grešniku. Ker nepopolno kesanje ne izvira iz čiste ljubezni do Boga, grešnik ne more dobiti odpuščanja neposredno; pripravi pa ga do tega, da prejme odpuščanje v zakramentalni odvezi (prim. KKC 1452, 1453).

3. Sklep o poboljšanju (odločitev za novo življenje)

„Trebaja je, da odložite starega človeka, kakor je živel doslej in ki ga uničujejo blodna poželenja, da se prenovite v duhu svojega uma in oblečete novega človeka, ki je po Bogu ustvarjen v pravičnosti in svetosti resnice“ (Ef 4,22–24). K pravemu kesanju spada

odločitev, da bo človek spremenil svoje življenje. Ko je Jezus odpustil grehe grešnici in jo sprejel z ljubeznijo, ji je rekel: „**Tudi jaz te ne obsojam. Pojdi in odslej ne gréši več!**“ (Jn 8,11). Samarijanka je po srečanju z Jezusom popolnoma spremenila svoje življenje in je someščanom oznanila odrešenje (prim. Jn 4,28–30). Savel je iz preganjalca Cerkve po spreobrnjenju postal ljubitelj Cerkve in Kristusov apostol.

Vsaka spoved mora človeka spreminjati, drugače se lahko izrodi v enoličen in vsakdanji obred. Resna odločitev za novo življenje, ki vključuje molitev, branje Svetega pisma, prejemanje svete evharistije, delitev miloščine itd., bo gotovo pripeljala do spremenjenega življenja. Zavest in obžalovanje grehov nič ne koristita, če ju ne spremlja odločitev za novo življenje. „**Kajti niti obreza nič ne velja niti neobreza, ampak NOVA STVARITEV**“ (Gal 6,15). „**Če je torej kdo v Kristusu, je nova stvaritev. Staro je minilo. Glejte, nastalo je novo**“ (2 Kor 5,17). „**Ne slepite se: Bog se ne pusti zasmehovati. Kar bo človek sejal, bo tudi žet. To se pravi: kdor seje v svoje meso, bo od mesa žet pogubo; kdor pa seje v Duha, bo od Duha žet večno življenje. Ne naveličajmo se, ko delamo dobro; kajti če se ne utrudimo, bomo ob svojem času želi. Dokler torej še utegnemo, delajmo dobro vsem, še posebej pa domačim po veri**“ (Gal 6,7–10).

Pogosto sem slišal ljudi praviti: ‚Po tej spovedi bom prenehal kaditi; po naslednji spovedi se ne bom več samozadovoljeval; po tretji spovedi se bom z vsemi spravil itd.‘ Pošteno lahko rečem, da taki sklepi za poboljšanje ne bodo uspešni, ker imajo vsi grehi isti

izvor – satana; in ko je človek v grehu, je v satanovih rokah. Človek se mora odločiti, da se bo znebil hkrati vseh grehov. Po duhovnikovi molitvi za odvezo lahko potem grešnik okusi popolno osvoboditev izpod satanove oblasti in teme ter začne novo življenje. Človek se mora odločiti, da bo sledil Jezusu v svetosti in resnici tako, da se bo držal Božjih zapovedi in navodil Cerkve in se ne bo zanašal nase, ampak na Božjo milost, ki prihaja po Svetem Duhu v molitvah in zakramentih. Oboroženi s sklepom, da pozabimo na preteklost, da ne bomo več hodili po starih poteh, pač pa se bomo oklepali prejete milosti, moramo teči proti cilju, ki je večno življenje v Jezusu Kristusu (prim. Fil 3,13–14; 2 Pt 2,20). „**Otrok, si grešil? Nikar tega ne stori več in za prejšnje grehe prosi odpuščanja. Kakor pred kačo beži pred grehom, zakaj če se mu boš približal, te bo pičil. Njegovi zobje so levji zobje, ki ljudem uničijo življenje**“ (Sir 21,1–2). „**Krivični naj zapusti svojo pot in hudobni svoje misli. Vrne naj se h Gospodu, da se ga bo usmilil, k našemu Bogu, ki je velik v odpuščanju**“ (Iz 55,7).

Molimo, kakor je molil David: „**Popolnoma me operi moje krivde, mojega greha me očisti! Zakaj svoje pregrehe priznavam, moj greh je vedno pred mano. Zoper tebe, tebe samega, sem grešil, hudobijo v tvojih očeh sem storil, da se izkažeš pravičnega, kadar govoriš, neoporečnega, kadar sodiš. Skrij svoje obličje pred mojimi grehi, vse moje krivde izbriši. Čisto srce, o Bog, mi ustvari, stanovitnega duha obnovi v moji notranjosti. Ne poženi me izpred svojega**

obličja, svojega svetega duha ne vzemi od mene. Vrni mi veselje svojega odrešenja, z voljnim duhom me podpiraj. Zakaj nad klavno daritvijo nimaš veselja, če bi ti namenil žgalno daritev, bi je ne maral. Moja daritev Bogu je potrta duh, potrtega in pobitega srca, o Bog, ne preziraš.“ (Ps 51,4–6; 11–14; 18–19)

4. Spoved (izpoved grehov)

Katoličani smo dolžni priznati svoje grehe veljavno posvečenemu duhovniku, ki ima oblast odpuščati grehe. Ko gremo k spovedi, se moramo prepričati, da spoveduje katoliški duhovnik, ki ima oblast poslušati priznanje grehov in dati odvezo. To povem zato, ker obstajajo ljudje, ki niso duhovniki in vendar dajejo odvezo v imenu Jezusa Kristusa in Cerkve. So tudi duhovniki, ki jim je cerkvena oblast prepovedala spovedovati. Nadalje so duhovniki, ki niso prepričani o grehu in o potrebi spovedovanja. Takšni duhovniki gotovo narobe vodijo ljudi. Za ljudi, ki napredujejo v duhovni rasti, je priporočljivo, da si izberejo rednega spovednika ali duhovnega voditelja, ki posameznika dobro spozna ter ga lahko bolje vodi kakor tisti, ki ga ne pozna. Končni namen spovedi ni samo osvoboditi človeka greha, ampak tudi ta, da človek zaživi novo življenje v Kristusu. Res je, da imajo vsi duhovniki isto oblast in moč odpuščati grehe, toda nič ni narobe, če si izberemo svojega spovednika.

,Priznanje grehov duhovniku je bistveni del zakramenta pokore. Spokorniki morajo pri spovedi navesti vse smrtne grehe, ki se jih po skrbnem spraševanju

svoje vesti zavedajo, pa naj bodo še tako skrivni ali pa storjeni le zoper zadnji dve od desetih Božjih zapovedi, saj včasih ti grehi dušo bolj ranijo in so nevarnejši od očitno storjenih‘ (KKC 1456). Po cerkveni zapovedi so se vsi verniki, ki so prišli v dobo duševne zrelosti, dolžni spovedati vsaj enkrat v letu velikih grehov, ki se jih zavedajo. Kdor se zaveda smrtnega greha, ne sme prejeti svetega obhajila, tudi če čuti veliko kesanje, če ni prej dobil zakramentalne odveze. Otroci so dolžni pristopiti k zakramentu pokore, preden prejmejo prvič sveto obhajilo (prim. KKC 1457).

Pri spovedi je treba povedati, za kakšen greh gre in kolikokrat je bil storjen. Pove se lahko npr. takole: ‚Dvakrat sem lagal, trikrat v nedeljo nisem bil pri maši, jezim se na svojo mamo, enkrat sem užalil brata, Tomažu sem ukradel sto evrov, v supermarketu sem ukradel kovanec itd.‘

Podroben opis vrste grehov in omemba njihovega števila kaže, da človek grehe obžaluje; pomagal bo tudi grehe izkoreniniti in začeti novo življenje. To pa ne pomeni, da mora človek narediti veliko zgodbo iz svojih grehov in prebiti dolgo časa v spovednici, posebno če mnogo ljudi čaka na spoved ali če spovednik nima dovolj časa, da bi ga posvetil posamezniku.

Nekatere sekte v Cerkvi ne poznajo spovedi pred duhovnikom, toda **KATOLIČAN SE MORA SPOVEDATI DUHOVNIKU, DA DOBI ODPUŠČANJE GREHOV.** Majhnih pregreškov in malih grehov se ni obvezno spovedati, toda njihovo priznanje človeku pomaga, da si oblikuje tenkočutno vest, da se bori

KAZALO

UVOD	5
I. JEZUS LJUBI GREŠNIKE	11
II. KAJ JE GREH	23
1. Kaj je kletev zoper Svetega Duha	24
2. Grehi zoper Svetega Duha v nas.	25
3. Grehi, ki nas vodijo proč od Božjega kraljestva	30
4. Grehi, ki vpijejo do neba	31
5. Grehi hudobije in nevednosti	33
III. KAJ JE POTREBNO ZA DOBRO SPOVED	34
1. Spraševanje vesti	34
2. Obžalovanje grehov (kesanje).	35
3. Sklep o poboljšanju (odločitev za novo življenje)	37
4. Spoved (izpoved grehov)	40
5. Zadoščevanje (pokora).....	48
IV. KAJ JE VEST	52
V. IZPRAŠEVANJE VESTI	61
1. Deset zapovedi.	65
2. Cerkevne zapovedi.	113
3. Smrtni ali glavni grehi	119
4. Grehi, storjeni s petimi čuti	133
5. Grehi opuščanja.	135
6. Dodatek: samo za duhovnike in redovnice	136
VI. KAKO OPRAVITI SPOVED (PRAKTIČNI NAPOTKI)	139
VII. SADOVI DOBRE ZAKRAMENTALNE SPOVEDI	143
SKLEP	154

ZBIRKA DUH IN ŽIVLJENJE:

1. knjiga – James Manjackal: 27 karizmatičnih molitev (2004, ponatis: 2005)
2. knjiga – James Manjackal: Molitev dela čudeže (2005, ponatis: 2006)
3. knjiga – Marija Simma: Moja doživetja z dušami v vicah (2005, ponatis: 2006)
4. knjiga – James Manjackal: Notranje ozdravljenje za novo življenje (2006)
5. knjiga – James Manjackal: Glej, trkam (2006)